

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,
tovább az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

Mikor váljunk el?

Pécs, 1899. június 9.

A kiegyezésnek hosszas vajadásai, a két szövetséges állam népeinek ebből keletkezett ellenséges indulata s az a körülmény, hogy a kiegyezés még a legjobb esetben is csak úgy lenne már most is pár évre létesíthető, ha ennek kedvéért rést ütünk a hatvanhetes törvényen: azt a meggyőződést érlelték meg a Lajthán innen és túl egyaránt, hogy a most tárgyalás alatt álló kiegyezés akkor is az utolsó lenne, ha azt létesíteni sikerülne s a paktumos idő letelte után nincs többé az a hatalom, amely Ausztriát és Magyarországot gazdasági közösségben továbbra is megtartani képes lenne.

Ez a nézet nálunk most már nemcsak az ellenzéken uralkodik, de a régi kormánypart soraiban is mindinkább tért hódít. Bizonyítja ezt az u. n. szélső jobboldal közlönyének, a „Pesti Hirlap“-nak tegnapi vezércikke is, amely szerint „a magyar nemzet érzi, hogy most készül utolsó kiegyezése Ausztriával“, azért legfőbb föladataknak jelenti ki, hogy a gazdasági különválást a legnagyobb erélylyel és szakszerűséggel előkészítsük. Elismeri azt, amit eddig kormányparti részről mindig a leghatározottabban tagadtak, hogy »gazdasági önállóságunk kivívása után annál nagyobb jólét s fölvirágzás következik« s a külön-

válást most csak azért nem tartja még kívánatosnak, mert arra nem vagyunk előkészülve s nagy rázkódtatásokkal járna.

Hasonló jelenségeket észlelünk Ausztriában is, ahol már olyan körök is kezdik hangoztatni a különválást, a melyek abban eddig létérdekük veszélyeztetését látták. Így az osztrák iparos-kör fölíratot intézett a kereskedelmi miniszteriumhoz, a melyben kijelenti, hogy az osztrák ipar már kezd megbarátkozni a külön vámterület gondolatával s fölhívja az osztrák kormány figyelmét arra a kérdésre, vajjon nem volna-e hasznosabb Ausztriára nézve is, ha az immár elkerülhetetlennek látszó gazdasági különválást már most életbe léptetnék, mert az ő nézetük szerint Magyarország csak időt akar nyerni arra, hogy az önálló vámterületre készüljön.

Látjuk tehát, hogy a különválás szükségyszerű voltát itt is, ott is elismerik már, csak az időpontra nézve létezik nézeteltérés, mikor történjenek az meg. A közönségnek eddigi magyar barátai a paktumos kiegyezés lejáta utánra szeretnék azt halasztani, az osztrák iparosok jobb szeretnék, ha mindjárt megtörténnék, mert arra számítanak, hogy önálló gazdaságunkat most az osztrák iparnak biztosítandó oly rendkívüli kedvezésekkel volnánk csak képesek berendezni, a minőket négy-öt év multán már nem volnánk kénytelenek megadni.

Nos, ha már egyszer a magyar irány-

adó körök is megbarátkoznak a különválás szükségyszerű voltának a gondolatával, mi azt hisszük, hogy ránk nézve is előnyösebb lenne azt haladéktalanul életbe léptetni, mint tovább is huzakodni a közösség fönn tartásával, amely csak az ellenségeskedés tüzet szítja irányunkban Ausztriában.

Azt az ellenvetést, hogy a gazdasági önállóságra még nem vagyunk kellőképen előkészülve s hogy a paktumos kiegyezés ideje alatt a különválás előfeltételeit megteremthetjük, nem fogadhatjuk el döntőnek a kiegyezés erőltetésére, mert előre meg vagyunk győződve róla, hogy ennek létesülése esetén a közösség négy-öt esztendeje alatt sem tennék egyetlen lépést sem a különválás előkészítésére, amint nem tettünk a kiegyezés harminc esztendeje alatt s az annak lejáta óta eltelt provizoriumos időszak alatt.

Ha létesül a paktumos kiegyezés, ez csak azzal a kifejezett intencióval fog megtörténni, hogy a közbeeső évek alatt a további végleges kiegyezés útját lehessen egyengetni, de nem azért, hogy a különválásra tegyünk előkészületeket. Azért 1903-ban vagy 1904-ben is csak ugyanott leszünk, ahol most vagyunk, vagy talán még hátrább. A hatvanhetes törvénynek megfelelő kiegyezést akkor sem leszünk képesek kötni Ausztriával, különválásunk pedig éppen úgy nem lesz előkészítve, mint most.

Azoknak az okoskodását, akik a kö-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Mohács emlékezete.*)

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Szent földön, a magyar hősök vérevel megszentelt földön állotok ma, kedves Ifjak. Ki ne ismerné közületek e helynek jelentőségét, mi volt hajdan a magyarnak Mohács? Már az édes anyának beszédes ajkai sokat regélnék a piciny csemetének a Csele patakba fult szerencsétlen királyról. A költő lantján meg, mikor Mohácsról énekel, bús hangok fakadnak és szelid dalában mély bánatát zendíti meg. A kedves mesék helyett a lesújtó igazat, a ragyogó képzelet műve helyébe a szomorú valót a hazai történet könyvét tárják elétek. Gyászos, egyszersmind lelkesítő képekben beszélnek az 1526. év vértanuiról, kiket korunk hibája, a testvéri viszálykodás ingere és az önkény fegyvere döntött kora sirba, kiknek hősie halála Mohács mezejét »nemzeti nagy létünk nagy temetőjévé« avatta.

E szent hely, e kegyeletes emlékek látára fellebben előttem a mult gyorsan változó képe és a régi időkből az igazságos Má-

tyás, majd meg a szerencsétlen II. Lajos jut emlékezetembe.

Fény, dicsőség övezi hajdan a királyt. Mátyás trónusán ül, feje fölött az Isten angyalai tartják az idegenektől is szentnek tisztelt koronát, lábai pedig nyugvó oroszlánon, a földi erő képviselőjén pihennek. Inkább marcialis, mint vénuszi szépség tükröződik le sima arcán; szemének lángoló tüze, erős vonásai erős, határozott akaratra mutatnak. Mennek is hódolni főpapok, főnemesek a fényes budai és a vele vetekedő visegrádi, tatai várba, a lázongók meg elbuknak, mint Vitéz primás példája mutatja. Tudósok, művészek rajongják körül, mintha az olasz renaissance egészen Budán ütné fel tanyáját. Idegen dalosok, magyar hegedűsök vidítják fel a királyi udvart és vigáság van széles e hazában, még a nyomorúságos jobbágy sorsa is megenyhül, mert a törvény szent, az urak között egyetértés és béke honol, nem nyomják el a szegényt. A híres fekete sereg, az alföldi magyar lovasság és kiképzett tüzérsapatok védik meg a kelet, nyugot mérge ellen az ország határát Ausztria, Morva, Szilézia hódolnak. A pápai és az idegen követek magasztalják a magyart, a török szultán embere álmélkodva bámul, Velence követe meg mesés gazdagságunkat hirdeti. Valóban elmondhatjuk a költő szavaival:

»Oh nagy volt hajdan a magyar,
Nagy volt hatalma, birtoka.«

De e mulékony dicsőség csak röpke álomként tűnik elénkbe. A nemzet nagyjai nem sokára megrendülve állanak a vaskirály teteme mellett. Az ősi koronázó városban körülhordozzák tengernyi nép sokasága közben a nyitott koporsót, azután a boldogságos Szűz templomában biboros ravatalra helyezik és nemzeti szokás szerint tüntető robajjal odavetik az oltár lépcsőjéhez a királyi kardot, meg az ellenségtől elvett hadi lobogókat. A fehérvári sirbolt kapuja bezárul, — sir a magyar nemzet, siratja királyát, siratja, — bár tudatlanul, — letűnő hatalmát, haldokló nagyságát.

Gyorsan megváltozik a kor képe. Meghalt Mátyás, — letűnt a nap és csillagok nem jöttek. Sötét felleg borul hazánk egére és mintha a földön is más magyar faj, korcsvér lépne a régi örökébe. A jobbágy terhe meghaladja az Aetna hegy sulyát; a Dózsa-lázadás leverése után ütésektől kisebzett testén kívül semmit sem hagynak meg a nyomorult népek, melynek siralmas állapota szüntelen az égbe kiált. Az ország rendei meg együtt, vagy külön, elszakadva folyton üléseznek; romba dőlnek a dicső alkotások, mintegy hőködve verik szét az országot védő feketesereget, később meg sikkasztónak kiáltják ki a megürült kincstár örét. A budai, rákosi, tolnai, hatvani gyűlések zajában törvényt törvényre hoznak, függő pecsét van elég, de egynek is alig van ereje. Testvérharc választja el egy

*) A pécsi cisztercita rend főgimn. ifjúságának f. hó 8-án Mohácsra rendezett kirándulása alkalmából a mohácsi csatatéren elmondta a szerző.

zösségnek 1903-ig, esetleg 1904-ig önálló rendelkezés alapján, tehát a hatvanhetes törvény rendelkezéseivel ellenkező módon való fönntartását azért sürgetik, mert a különválásra még nem vagyunk előkészülve, csak úgy fogadhatnók el, ha ebben az önálló rendelkezésben határozottan kijelentené a magyar törvényhozás, hogy ennek lejártával berendezi az önálló vámterületet s föllállítja a külön magyar nemzeti bankot; de a míg a közösségnek négy, illetve öt esztendőre való meghosszabbítását azzal a kifejezett indokolással iktatjuk törvénybe, hogy ezzel időt engedjünk az osztrák parlamenti viszonyok konszolidálására s lehetővé tegyük a gazdasági szövetség törvényszerű megújítását: addig hasztalan hozakodnak elő azzal, hogy ez idő alatt előkészíthetjük a gazdasági különválást, mert ez irányban ugyan egy lépés történni nem fog.

S éppen azért, mert meg vagyunk róia győződve, hogy a gazdasági önállóságra való átmenet négy-öt év multán sem fog kisebb nehézségekkel járni, mint most; de arról is meg vagyunk győződve, hogy akkor annak az elválásnak mégis okvetlenül be kell következnie: nézünk mi teljes léleknyugalommal a kiegyezési kérdés mostani vajadásai elé.

Szell Kálmánról nem tételezhetjük föl, hogy a mostani tusában az ország jogai és érdekeiből akármit is fölládozzon, e nélkül pedig megegyezés sem a mostani, sem akármilyen következő osztrák kormányval létesülni nem fog, bármit beszéljen is az osztrák sajtó.

Hisz a „Neue Freie Presse“ tegnapi jelentése is, amely a kompromisszum-tárgyalások eredményes voltáról beszél, azt mondja, hogy az osztrák kormány a Szell-formula lényegének elfogadása mellett kompenzációt keres. Hogy pedig ez a kompenzáció nemcsak a Szell által hangoztatott formai engedményekben állana, az kétségtelen a „Neues Wiener Tagblatt“ közleményéből, amely szerint „ha a magyarok a békére való hajlandóságot azzal nyilván-

nitják, hogy kijelentik, miszerint a forma tekintetében hajlandók koncessziókra, de érdemi tekintetben keménynek kell maradni, akkor ez csak platonikus hajlandóság, amely egy jöttával sem hozza közelebb a valódi békét.“

Abban tehát hasztalan bizakodnánk, hogy a kiegyezés lényeges engedmény nélkül meglesz, de igenis bizakodunk abban, hogy az alkudozásoknak ez a sikertelensége meg fogja már most hozni a különválás szükségszerűségét s ez lehetővé fogja tenni, hogy az átmenet nehézségein már túl legyünk 1903-ban, a mikor a mostani egyezkedés sikerülte esetén még csak a kezdet kezdetén lennénk ismét.

Ne kövessük hát annak a gyáva betegnek a példáját, aki az elkerülhetetlen műtétet a fájdalomtól való rettegésből napról-napra halogatja. Jobb az ilyesmin minél előbb átesni, mikor arra nézve nincs is véleményeltérés, hogy azt elkerülni úgy sem lehet.

A pécsi diákok kirándulása.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. június 9.

Az utóbbi időben majd minden esztendőben rendez a mi főgimnáziumunk tanulmánykirándulásokat. A millenium évében kétszer is volt Pesten, tavaly Fiumét és Adelsberget nézték meg, az idén pedig nemzeti nagyléltünk gyászos helyén áldoztak melegen érző szívük honszerelmének felső zsongásával a véres mult, az ádáz tusaharcok nagy hősei emlékének. Tegnap az intézet 146 tanulója rándult át Mohácsra, élén az általános becslésben, szeretetben levő igazgatóval, *Incédy Dénessel* és *Gyikos Péter*, *Agh Timót dr.*, *Zalai Mihály*, *Buzássy Ábel*, *Mócs Szaniszló dr.*, *Nagy Benjamin dr.* és *Bitter Illés* főgimn. tanárokkal. Utjuk diadal-ut volt, diadal-utja a szeretetnek, mely lerontja az idő korlátait, örökzölddel fonja körül a kedves emlékezést s becéző szimpátiára készlet a jelen erősségén alapuló jövő iránt.

Reggel félöt órakor gyülekezett az ifjuság a gimnáziumban, a honnan $\frac{3}{5}$ óra után

haza gyermekeit, a kalandorok és Verbőci nemesei nem hisznek egymásban, még a rózsá-illat között is csak a fojtó léget érzik. Hiányzik a férferény; az ország vezetői, ha a szerencse szele kedvez, felfuvalkodnak, ha pedig romboló vihar dul-ful végig az országon, elvesztik kicsiny hitüket. — Egyben azonban mindnyájan egyeznek, a bajok láttára elmondják a szánom-bánomot és Pilátussal a kezüket mossák, — a veszni indult országért csak a királyt és német udvarát okozzák.

A magyar maga teszi csuffá az idegektől is szentnek tisztelt koronát. Az egyik koronás fővel mindenre igent mondatnak, jelszava, gúnyneve a »Dobzse«, a másíknak még ifju lelkét rábeszélésekkel ide-oda hajlítják, majd Hatvanba hurcolják, beleviszik az ádáz tusa harcba. A torzsalkodó pártidüh elől elmenekül a király a német szolgálhaddal bele a budai udvarba, de ott sem talál zaklatott lelkének nyugalmat, mert neje Habsburgi Mária, az »ájtatos« a vallási áhitattal frivol tréfát űz, alatta az udvarban a pazarlás egyre növekszik, lakomára lakoma, bála bál következik. És a felséges példa után dinom-dánomba öli búját, keservét az egész ország, — akár csak tatárjárás idején, vigság, mulatozás között rohan a magyar a saját vesztébe

Vigság van széles e hazában, pedig a sötét fellegek mindjobban elborítják hazánk eget és kitörőben van már a közeli vihar.

Konstantinápoly legmagasabb tornyán Magyarországra felé van kitűzve a lófarkas lobogó, a hatalmas Szolimán mintegy kétszáz ezernyi emberével hamarosan áttör a védtelen határon, elejti Nándorfehérvárt, majd Péterváradot, melyet oly hőiesen védtek. A veszély hírére körülhordozzák az országban a véres kardot, általános felkelést hirdetnek, de a viszálykodók nemcsak ekkor sem akarnak áldozni a hazáért, alig 27 ezren érkeznek a tolnai hadba, — mintha csak azt hangoztatnák, mit Mohi pusztáján, harcoljon a király kedves vitézeivel.

A romboló vihart rendszeren rövid szélcsend előzi meg. Az utolsó órában nálunk is elnémul az átkos pártviszály. Mikor a saját bajaival elfoglalt nyugattól segítséget hiába remélnek, lelkes felbuzdulással felajánlják a haza oltárára a nagyok ékszereiket, az egyháziak a templomi kincseket, de e megkésített áldozat már nem sokat használ. A hiányosan fegyverkezett sereg Mohács alatt üti fel táborát a szélesen elterülő síkságon, honnan nyugot felé alacsony dombok látszanak, a keleti szélén áradásos lápok, mocsarak s a Duna vize hőmpölyög. Előre állítják a 80 magyar ágyut, mögötte több csatasorban a könnyen fegyverzett lovasokat, mert hiányzik Mátyás fekete serege, nincs képzett gyalogos csapatunk. A főpapok, zászlós urak banderiumai őrzik a vaspáncélba öltözött, husz éves királyt, ki után 1000 páncélos lovas között,

zászlóval és dobszóval indultak le a vonathoz. *Czeiz* forgalmi főnök és *Wolleszky* állomás főnök igazán hálára kötelező előzékenységgel gondoskodtak a kirándulók kényelméről. Őt direkt kocsit bocsátottak rendelkezésükre, el-láták őket a szükséges utasításokkal, sőt *Czeiz* forg. főnök egész utjukban is kísérte őket, csak hogy valami baj vagy fennakadás ne történjék. A fiuk persze a könnyebb végét fogták a dolognak: gond nélkül helyezkedtek el a kupékban (hiszen volt, aki helyettük gondolkozzék) s a könnyű fantázia sebes szárnyán találgatták, hogy hát mit is hoz nekik ez a mai nap, Fél 6 óra után indult a vonat s $\frac{3}{4}$ óra már elmúlt, mikor az utazás céljához, Mohácsra érkeztek. Arra a fogadtatásra, melyben részük volt, nem lehettek előkészülve. Ott várta őket Mohács intelligenciája, élén *Szinkovics* Károly főszolgabíróval és *Toldy* Ignác bíróval. S igazán nem tudták, mit bámuljanak jobban, azt a végtelen figyelmet, melyet irányukban tanusítottak, vagy azt a fáradságot, melylyel őket kalauzolni szivesek voltak; azt a körültekintő gyengédséget, melylyel — úgy szólván gondolataikat is iparkodtak kitalálni, vagy azt a nyilt, jó magyar szívet, melynek melegét éreztették velük, azt a gavallérságot, melylyel őket vendégeikül fogadták, vagy azt a finom érzéket, melylyel a tanári kart a komoly munkában segíteni kegyeskedtek. Az az egy tagadhatatlan, hogy nagyon le lettek kötelezve úgy nekik, mint a többi uraknak, különösen pedig *Keserics* Ferenc esperes-plébánosnak, ki a rajongó szeretet erejével csüngött a mult emlékein s oly hódító nyájassággal volt a jövő reményei iránt.

Az állomástól dobszóval indult a fiatal sereg a Kossuth Lajos-utcán át a csataírkon emelt kápolnába. A kápolna megtelt az érdeklődő mohácsiakkal és az ifjusággal, úgy hogy az ottani elemi iskolások jórésze kiszorult. Ebben a kápolnában, melyet az emlékezetes csata festményei s II. Lajos páncélba öltözött alakja díszesít, celebrálta *Gyikos* Péter főgimn. tanár a misét s ezen a szent helyen tartották meg egyuttal — az esős idő folytán — az ifjusági ünnepet. A Hymnusz szokásos éneklése után *Surányi* Miklós VII. o. t. üdvözölte a magyar vitézek vérével megszentelt csatatér. Mély, megrázó hangja a gyászos eseménynek megfelelő hangulatot keltett. — Az ifjusági énekkar által előadott »Királydal« után *Nagy Benjamin dr.* lépett az oltár lépcsőjére és mondta el alkalmi beszédét, melyet lapunk

ősi szokás szerint, a sarkantyutlan csizmás országbiró tartja az ország féltve-féltett zászlaját.

A fegyelmetlen sereg nagy tűzében a hirtelen csatát kívánja, »repülni akar, pedig nincsenek szárnyai.« A vezéri tisztól előbb annyira féltő Tomori, ki egyszerű barátból emelkedett fel a kalocsai érseki széki, elfelejté az összes bajokat, a felszabadult képzelet ezor képei terem elébe a régi dicsőségről és erős hite tartja, hogy a rendezetlen tömegben az illoki barátok, Kapisztránnak lelkes csapata kelt új életre. — Hiába hangzanak el Brodaries csendesítő szavai, a veszély nagyságát nem ismerő harcosok egyre kergetik álmuk tarka képét, felteszik a király fejére sisakját, megharsannak a tárogatók, eldördül a 80 magyar ágyu és »Jézus nevé«-vel megkezdődik a rövid, de szörnyű küzdelem.

Nagy-Nyárad és Kölked között a török táborban nagy a rémület, mert Hunyadi alatt megtanulta rettegni a pogány a keresztény ellenfél erejét. Sietnek is visszafelé mindkét szárnyról a szpahik, a levágott janicsárok holtteste meg utat nyit a vakmerő magyar lovasoknak az ellenséges tábor közepébe, hogy így maguk elől elzárják a menekülés útját. Ez a vakmerőség okozza ép a magyar vesztét, mert az előreküldött fürge szpahik gyorsan bekerítik az egész magyar táborát és nehéz fegyverzetű lovasságunk négy tűz közé szo-

tárcarovatában talál s bizonynyal gyönyörűséggel olvas el az olvasó. Hiszszük, kedves dolgot cselekedtünk, amikor a tudós tanár beszédét megszereztük és egész terjedelmében közöljük. A hatással előadott, szép beszéd után *Musch* Lajos VII. oszt. tanuló változásban levő, kedves hangjával szavalta a magyar-nak remegő, reszkető ajkáról elhangzó imáját: »Boldogasszony anyánk«, melyet az énekesek dongókkal kísérték. Csakugyan, mint a költőnek köny fakadt szemébe műve írásakor, úgy a hallgatók szemében is megindult a könyvek árja s még a szabad természet is hullatta csendes köncseppjeit. A »Szózat« élénkítésével fejeződött be a gyönyörű lefolyású emlékünnepe, melyen részt vett Mohács közönsége s az iskolák ifjusága.

Az ünnepélyt a vasuti vendéglőben elköltött villásreggeli követte, ezután komoly menetben vonult az ifjuság a Dunaparton a Csele-patak mentén felállított Lajos emlékhöz. Ifjan elhunyt királynak ifjak serege vitt koszorút, melyet *Frank* Richárd VI. o. tanuló helyezett el az emlékkövön rövid beszéd után, melyben a szerencsétlenségek ellen, mintegy villámhárítól, ifju társainak a hármass jeligét kötötte lelkére: »Isten, király, haza.« *Szuly* Jenő »Szentelt hantok« című költeményt szavalta még s a »Királyhimnusz« éneklésével véget is ért az ünnepély sorrendje. *Toldy* Ignác városbíró megnyerő kedvességgel köszöntö meg a város nevében az emlék megkoszorúzását s az ifjuság ünneplését. Ugyancsak az ő gondossága részesítette a városi gyerekeket azon meglepetésben, hogy visszafelé a »Mohács Margitta sziget« nevű városi propellerrel és egy hatalmas komppal közelíthették meg a várost, hol már nagy néptömeg várta a kirándulók csapatát.

Az ebédet az »Iparos Kör«-ben költötték el az ifjak, — a tanári kar tagjai s a Pécsről kiutazó vendégek, mint *Rónaky* Kálmán árvaszéki ülnök, az ifjuság bálványozott barátja s *Mihályfi* Árpád, *Szuly* János ügyvéd a mohácsi társadalom előkelőivel külön asztalnál foglaltak helyet. A kedélyes hangulatban a felköszöntők árja indult meg, melyek nagy része az asztalfőn ülő *Incédy* Dénest illette, ki a mohácsi intelligencia nagy részének tanító-mestere volt, kiről a legnagyobb elragadtatás hangján emlékezett meg *Keserits* esperesplébános, valamint *Szinkovich* főbíró is. Kétszer-háromszor is fel kellett szólalnia az igazgató-nak, hogy szerénységével visszahárítsa mintegy a rá halmozott dicséreteket és ugyanannyiszor volt tanítványainak, a társadalom mostani ve-

zetőinek nemes lelkületét fenkölt ékesszólással bebizonyítsa.

Rögtönzött hasonlatlan kétfejű sashoz hasonlítá a főbíró és az esperest, mert nemes lelkük sácsszárnyakon magasan röpül és ámbár két fejük, de egy nemesen érő szívük van. A tanári karra, mint a hasonló ifjuság önfeláldozó vezérére, majd külön az énektanárra, mint a dalárda lelkes vezetőjére és a legfiatalabb tanárra, mint a történelem előadó-jára, hangzottak el a felköszöntők, melyek mind csak újabb és újabb bizonyítékai annak, hogy vendégszeretőbb helyre nem is vezethették volna az ifjuságot egyetértést, hazaszeretetet és királytiszteletet, nemes fáradozást tanulni, mint Mohácsra. A tósztok közben az ifjuság kedves éneke gyönyörködtette a füleket és hatolt a szívek mélyébe, főleg a főtí dal, a »Nincs becsülete a Rabnénak«, a »Csinom Palkó, Csinom Jankó« és a »Bár poéta én nem vagyok«. Oly megragadó volt az ének, hogy az odarendelt fekete cigánysereg is letette szerét s ők is csak gyönyörködtek. A szemlélők pedig meghatva látták azt a nagy szeretetet, ragaszkodást, mely tanárt és tanítványt itt összefűzött.

Az ebéd három óra utánig tartott s ekkor a kirándulók a Dunán gőzkompon a mohácsi szigetre mentek, hol *Klombauer* Antal jegyző kertjében friss sör és hideg ételek vártak rájuk. *Bitter* Illés tanár vezetése alatt az ifjusági énekkar énekelt itt pár remek dalt s az előadásban különösen tetszett egy jóhangu baritonistának, *Biber* Mátyás VIII-ik osztályu tanítónak soloéneke. *Agh* Timót tanár lefénnyképezvén az egész társaságot, a kirándulók visszatértek Mohácsra.

Itt a pályaudvarra kellett kisietniök ekkor már az idő előre haladottsága miatt s a vasuti vendéglőben megvacsorálván, a félkilenc órai vonatra ültek s egy kellemesen eltöltött nap édes és tanulságos emlékeivel érkeztek haza a tizenegyórai vonattal Pécsre.

A kirándulás rendezéseért méltán elismerés illeti a főgimnázium igazgatóját és tanári karát, de a külön elismerés ellen *Bitter* Illés tanár ismert egyszerű szerénysége bizonyára nem fog tiltakozni. Ő volt az egész kirándulás buzgó és fáradhatatlan rendezője; ő volt az ifjuság vezetője a történelmi nevezetességű helyeken s ezért már e téren szerzett nagy érdemei mellé jogosan iktathatja be e kirándulás sikerének érdemét.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat m ielőbb beküldeni.

ritva tehetetlen a rengeteg, puskás janicsárhaddal szemben. Hiába hangzik fel »előre, előre«, felbomlanak a magyar csatasorok, mire felhallatszik a dombok mögől az ezernyi, meg ezernyi török csöcselék üvöltő örömrivalgása, belevegyül ebbe a 300 török ágyu iszonyu bömbölése, a golyózápor megremegetti a levegőt és az ágyuk felszálló füstjével füstbe megy a magyarnak minden csataterve. Alig pár órai haláltusa megöli hazánk színe-virágát, kifolyt a vér az iljui szivekből, — mikor menydörgés és villámlás között heves nyári zivatar tör ki, hogy az omló zápor elmossa az elesett vitézek pirosuló vérét, hogy elmossa velük együtt hosszú időkre hazánk reménységét.

Valóban mintha Istenitélet napja volna! Kit kard, puska, ágyu meg nem ölt, az alszik az áradásos mocsarakban és mint Mohi pusztájáról, csak kevés hirmondó menekülhet, futhat tova a nyílt síkságon. Ott találják meg később a Csele patak iszapos árjában a fiatal királyt, ki rövid életében kevés nyár forró napjait élte át, hosszú haját, szakállát megtisztítják a sárga iszaptól, egész testét drága gyolcsokba burkolják és a királyné parancsára siralom között elviszik a fehérvári sirboltba a vaskirály teteme, Mátyásé mellé. Temetésre sietnek az összes magyar lányok, köztük elsőben Perényiné Kanizsai Dóra éri a csatát, sorba látogatja a nemzeti ereklyéket és

összegyűjtve közös sirba helyeztetti az eső, szélverte, temetetlen csontokat. Csakugyan beteljesedett a fiatal váradi püspök szomorú jóslata: augusztus 29-ike, a gyászos csata szerdái napja, míg magyar vér buzog a magyar erekben, a huszezer mohácsi vértanu emlékünnepe marad örökre.

Igy lettél »nemzeti nagy létünk nagy temetője« Mohács!

Nagy volt e csapás, de mégis csak nyári zivatarhoz hasonló, hirtelen jött, el is mult hamar. Nem is bántja a magyart, hanem hogy állandóan borus marad hazánk ége, ez a lassu kín, ez a lassu gyötrellem emészt. Halott volt a király és a halott királynak nem volt örököse, A pártoskodásban izekre szakad a nemzet teste, az ország szívébe Buda várába Szolimán népe férkőzik, kiirtja onnan a régi hitet is, a templomok tornyain a ledöntött kereszt helyébe másfélszázadon át a felhold ragyog. Testvérharc választja el egy haza gyermekeit, magyar vért ont a magyar kard, honfira fenekedik a honfi. Városaink, templomaink égnek, a romba döntött paloták üszkei elhagyottan állanak — a magyar nem leli honját a hazában. A török dúlások és beháboruk alatt a nemzet ereje kimerül, nyög a magyar nép és nincs, ki rajta segítsen, mert nincsen patronája. Talán ennek a jelölésnek a budai várfalon is betalaztatja Szolimán

H i r e k.

Naptrend 1899. június 10-én.

Naptár: szombat, június 10. — Róm. kath.: Margit. — Prot.: Margit. — Görög-kel.: (máj. 29.) Teodozia. — Zsidó: S. Korach. — Nap két 4 óra 6 perckor; nyugszik 7 óra 51 perckor. — Hold két 6 óra 12 perckor reggel; nyugszik 10 óra 1 perckor este.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet, hűvös, száraz idő várható.

Estély a Nemzeti Kaszinóban este 9 órakor. Pénzügyi bizottság ülése a városházán d. u. 8 órakor.

— (Pénzügyi bizottsági ülés.)

A város pénzügyi bizottsága holnap (szombaton) délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében ülést tart. Az ülés tárgya lesz a város mult évi zárszámadásai és egyéb folyó ügyek elintézése.

— (Kinevezés.) A m. kir. igazságügyminiszter *Culmann* József mohácsi lakos ügyvédjelöltet a mohácsi kir. járásbíróshoz aljegyzővé nevezte ki.

— (Tanítójelöltek Mohácson.)

Mig tegnap a pécsi főgimnázisták, addig tegnapelőtt a bajai tanítójelöltek keresték fel Mohács történelmi nevezetességű helyeit. *Scherer* Sándor igazgató vezetése alatt százhusz növendék és nyolc tanár érkezett szerdán Mohácsra s megtekintették a Csele patakot és a mohácsi csatát. A Lajos-szobornál emlékbeszédet *Mihalovszky*, a történet tanára, mondott. Este a növendékek sikerült hangverseny rendeztek.

— (Rác Gusztiék uniformisa.)

Tegnap még ünnep volt *Rác* Gusztiéknál, ma már boszuság ütötte fel a tanyát a barna képű muzsikuskok táborában. A pécsi közönség valószínűs rajongással bucsuzott Gusztitól tegnap este az Otthon kávéházban. A baksisok is bőven hullottak. A ragyogó honvédhuszár uniformis kitűnően festett a barna legényeken és a bucsuestély hire Guszti barátait mind az Otthonba csöditette. De a mai nappal kellemetlen fordulat állott be és teljesen elkedvetlenítette *Rác* Guszti táborát. Az uniformist többé nem szabad felhuzniok. Vaszary rendőrkapitány ma adta ezt tudtára *Rác* Gusztinak. Katonatisztek jártak a főkapitánynál és fölkérték, hogy tiltsa be *Rác* Gusztinak az egyenruha használatát. És a főkapitány engedett, mert ha a külföldieknek már olyan is a guszthusuk,

a boldogságos Szűz ősi szobrát, kinek tiszteletét ugysis beszennyezte már az országot lángra lobbantó vallási viszálykodás. Hitehagyás és visszavonás ejté a magyart az igazi gyászos özönbe, melyről így énekel az ismeretlen költő:

»Bus szívem elfogul, köny fakad szemembe,
Midőn Magyarország sorsa jut eszembe.
Nem tudok gondolni szép hazánk multjára,
Hogy meg ne induljon könyeimnek árja.«

De fogjuk a komoly képeket, távoztasuk el a sötétség rajzait, hisz annyi veszély után még kiderült fölöttünk az ég, még új nap fénylett le reánk, még volt a halálból feltámadás. Testvéri egyetértés visszaszerzés számunkra újra a hazát, »él magyar, áll Buda még«, elsimulnak lassankint a vallási viszályok, minek jelölés a legenda szerint Szolimán falazása leomlik és Buda visszavételekor a várfalon fültékéből újra előtűnik a Mária szobor, hogy támogassa, lelkesítse sz. Istvántól felajánlott népét, a magyart.

A mult most csak példa legyen! Visszavonás, testvérharc volt átka mindig a magyarnak; testvéri egyetértés honoljon tehát köztetek, csak ez emeli nagyra hazánkat. Szeressétek ezt a hazát az öröm napjaiban, de még jobban néma bánatában, nehéz keservében, keserű könyei között; áldozatok érte, ha kell, véretekkel, mint a mohácsi hő-

4

hogy magyar cigányt el sem tudnak képzelni csillogó uniformis nélkül, nálunk meg az kelt megütközést, ha tisztí uniformisban látja a publikum a cigányt kávéházban muzsikálni — meg tányérozni.

— **(Beoltott cirkusz.)** Ma delután az Enders-féle cirkuszban — mely csak tegnap kezdte meg nálunk előadásait — érdekes jelenet játszódott le, melyben csak az volt kár, hogy nem lehetett nézőközönséget hozzá bebocsájtani. Ugyanis a cirkuszban megjelent *Ludvig* Ferenc dr. kerületi orvos és az összes cirkuszi tagokat beoltotta, hogy elég legyen téve ama miniszteri rendeletnek, mely elrendeli, hogy a városokba hosszabb tartózkodásra jött idegenek himlő elleni újraoltással láttassanak el.

— **(Kiskatonák juniálisa.)** A honvéhadapródiskola növendékei holnap (szombaton) a Jakabhegyen juniálist tartanak. A juniálison jelenesz az iskola tanári kara is. A zenét *Kóródy* zenekara fogja szolgáltatni.

— **(Petőfi s a kezdő poéta.)** A minap elhunyt Merkler József tolnamegyei főorvos életéből a következő epizódot jegyzik fel:

Medikus korában szorgalmas munkatársa volt az Életképek-nek s ha verset vitt a szerkesztőségbe, Petőfi bírálta. Ha jó kedvében volt, megdicsérte és váltig mondogatta:

— Ugyan minek is állt be nyúzóznak, öcsém? Hagyja ott a medicinereket és legyen poéta!

Ellenben ha haragos volt, mérgesen förmedt rá a szegény orvosnövendékre s amugy magyarosan összeszidta, dohogván, hogy minden mezitlábás suhanc a Parnasszusra akar mászni.

— **(Érik a buzakalász.)** Hát igen, a buzakalász érik. Milliók kincses bányája most a hullámzó kalász tenger, oda tapadt milliók reménysége az apró buza kalászokhoz, amelyeknek felében érik a szem, az a drága szem, amely magva a mindennapi kenyérnek, a melyért oly buzgóan szoktunk imádkozni. Nagy sor is az a kenyér, amelynek alapja a most érlelendő buzaszem! Ha nem lesz elég buza, nem lesz kenyér, nem tud fizetni a gazda, nem keres az iparos, a kereskedelem pang és megnehezül az

sők, védjétek meg kelet-nyugot mérge ellen! Tiszteljétek az idegenektől is szentnek tisztelt koronát és a koronás főt, a királyt, hadd ragyogjon messze a szent korona fénye, mert szomorú idők jele az, mikor a magyar maga teszi csuffá felséges urát, maga gunyolja ki és ássa alá királya hatalmát. Legyetek erősek sz. István hitében, mert él még a magyarok Istene, atyai karja átölelve tartja hazánkat és a történet könyveiben mindenütt fellelni vezérlő nyomdokát. Fohászok az Egek Urához, hogy soha többé felleg ne boruljon hazánk egére és hogy jóságos karja távoztassa el tőlünk a kitorzó zivatart!

És ha valamikor eszetekbe jut az édes anyának meséje, ha fületekbe csendül a bánatos költő bús meséje, ha olvassátok a történet gyászos, egyszersmid lelkesítő könyveit Mohácsról, — gondoljatok akkor a mai napra is és fohászok fel újra, meg újra a költő szavaival:

»Áldj meg minket magyaroknak
Hatalmas nagy Istene!
Oltalmadban ne véthessen
A magyarok ellene;
Sem kelet, sem nyugot mérge,
Sem árulás belső férgé,
Sem irigység ingere,
Sem az önkény fegyvere.»

Áldj meg minket, áldj meg minket magyaroknak hatalmas nagy Istene!

Nagy Benjamin dr.

»urak« helyzete, a kik a hivatalban a poros iratcsomók feldolgozásával keresik meg a mindennapi kenyerüket. Vannak boldog emberek, akik nem törődnek a buzakalászokkal, az Isten legszebb ajándékával, akik bőségben dúsulnak s a kik buzakalász éréskor elmennek nyaralni, pénzt költeni. Mert van ebből a világokat teremtő és megsemmisítő eszközök közül elég mennyiség a rendelkezésükre. De a nagy tömeg lelkének s szívének minden reménye a buzakalászra függ. Ez a jólét . . . nem a csekély megelégedés forrása, milliók sorsának hatalmas intézője. Óh az a buzakalász áldást foglalhat magában, de káros lesz, ha nem áldja meg az isteni gondviselés!

— **(Bucsu Gyűdön.)** Mária-Gyűdre városunkból két bucsu-körmenet is indul legközelebb. Holnap (szombaton) megy az egyik az Ágoston-téri plébániatemplomból és folyó hó 17-én a másik a ferencrendiek templomából. A körmenetek mindkét esetben reggel 7 órakor indulnak.

— **(Négyszáz gazda Pécssett.)** Holnap (szombaton) este 6 órakor külön vónattal érkezik meg Pécsre a délvidéki gazdák négyszáz főből álló csoportja, kik Bonyhádra mennek az ottani szarvasmarha-kiállításra. A Pécssett átutazó gazdákat küldöttség fogadja s kalauzolja be a városba, hol tiszteletükre társasvacsora lesz. A vendégek holnap éjjel a fél-tizenkétórás vonattal utaznak tovább Bonyhádra. A torontálmegyei gazdák fogadtatására *Ország* Lajos, a baranyamegyei gazdasági egyesület elnökének elfoglaltsága miatt *Sey* László kir. tanácsos, egyesületi alelnök vezetése alatt, *Vörös* Mihály titkár, *Szily* Tamás, *Egry* József, *Nedopil* Antal, ifj. *Jeszenszky* Ferenc, *Mikes* József és *Keller* István egyesületi tagok holnap Üszöghre utaznak.

— **(Estély a kaszinóban.)** Holnap este tartja a pécsi Nemzeti Kaszinó ez idén harmadik estélyét. Az estélynek egyik kiváló érdekessége lesz, hogy *Rác* Gusztó ez alkalommal fog elbucszni a kaszinó vendégeitől, de csak civilben, mert az egyenruha viselést eltiltotta a főkapitány.

— **(Étlap az utcán.)** A közeledő nyári idény alkalmából — tekintve, hogy még mindig igen sok házból kiöntögetik a mosogató és egyéb vizeket az utcára, a hol a vízfolyásokban megposhadnak és orrfacsaró illatot terjesztenek maguk körül — előre is figyelmeztetjük háziasszonyainkat, hogy erről szoktassák le cselédeiket, mert — mint a legbeavatottabb helyről értesülünk — legközelebb egy ebéd után megjelenő ujság fog megindulni, mely hitelesen fogja közölni, hogy egy-egy család asztalán mi volt az ebéd, az utcára kiöntött mosogató viz tartalmából megállapítva. Ezt a kellemetlen indiszkrétciót háziasszonyaink csak úgy akadályozhatják meg, ha a zöldséggel és egyéb maradékkal vegyes mosogató vizeknek az utcára kiöntésétől cselédeiket már most eltiltják!

— **(Nyilvános könyörgések.)** A pápa által elrendelt nyilvános könyörgések ma kezdődtek városunkban. A székesegyházban 7 órakor mise volt az oltáriszentség kitételével, delután 5 órakor pedig litánia. A belvárosi templomban 9 órakor volt nagymise, delután 6 órakor pedig litánia. Az ágostontéri templomban 6 órakor tartották a misét és végre

a kórházi kápolnában 6 órakor mise és delután félhatkor litánia volt. Holnap és vasárnap szintén tartatnak ilyen nyilvános könyörgések.

— **(Előmunkálati engedély meghosszabbítása.)** A kereskedelemügyi miniszter *Löwy* Mór fiai simontornyai építési vállalkozó cégnek a m. kir. államvasutak Simontornya állomásától Vám pusztá, Nagy-Daád pusztá, Ozora község és Belső-Sári pusztá irányában a győr-veszprém-dombóvári helyiérdekű vasut Felső-Nyék állomásaig vezetendő gőzmozdonyu helyiérdekű vasutvonalra, hivatali elődje részéről 1897. évi május 29-én kelt rendelettel kiadott és mult évi május hó 15-én kelt rendelettel meghosszabbított előmunkálati engedély érvényét, a lejáratától számítandó további egy év tartamára újból meghosszabbította.

— **(Nők az alkotmányban.)** Addig-addig tréfálkozunk fölötte, amíg egyszerre csak meglesz a nők választójoga. Nem is lehetünk tőle már nagyon meszire, mert egyre sürűbben hallatszik a hire, hogy itt is, ott is az urnához bocsájtják az asszonyokat. A női jogok küzdői büszkén hivatkoznak rá, hogy például Dél-Amerikában a fehérnépnek is épen annyi szava van a polgármester-választáshoz, mint az »erősebb« nemnek s mivel az idézett városok messzi tengerentul vannak, bátran emlegethetik az asszonyok mintaszerű alkotmányos harcát. Ugyan ki megy el róla meggyőződni? De most már itt közelebb is lesz része benne a művelt nyugatnak. Legalább erre vall egy mai londoni sürgöny, amely azt jelenti, hogy Angliában ezután a nők is választhatók grófsági tanácsosokká és aldermannokká! Igy határozta ezt az alsóház. A szavazatokból ítélve nem ment épen simán a dolog, mert a nők választói joga mindössze harminc szóval lett törvénynyé. Most már csak az a kérdés, hogy ki lesz az ur a háznál, ha a feléség lesz az — alderman!

— **(Huszár kaland.)** *Kabdebó* József és *Kornidesz* Sándor bajai honvédhuszár-főhadnagyok igazi huszármódrá jöttek a minap Bajáról Pécsre. Vacsoránál ültek, a mikor egyikük hirtelen felkiáltott:

— Lovagoljunk be Pécsre.

— Ráállok — mondta a másik.

Az elhatározást nyomban követte a tett. Megnyergeltették a lovaikat és esti kilenc órakor nekivágtak a koromsötét éjszakának. Az eső ugy zuhogott, mintha csöbörből öntötték volna — ez azonban nem riasztotta vissza a szenvedélyes lovasokat. Bőrig átázva, reggel nyolc órakor megérkeztek Pécsre.

— **(Aki az asszony elől menekül.)** Régi dolog az már, — mint a nős emberek mondják — hogy a »kukli« prédikáció a legborzasztóbb ama dolgok között, melyet feltaláltak a férfiak kintására. De az eddigiek-nél még borzasztóbb lehetett az a prédikáció, melyet tegnap éjjel *Faragó* István pécsi munkásember kapott a feleségétől, mert a bús-képű magyar nem tudott már mit csinálni s kinjában a rendőrségre menekült a felesége elől. Ugy történt a dolog, hogy a magyar szesz állapotban talált hazakövetkezni, mi az asszonyt arra készítette, hogy nekieressze a nyelvét. A szegény férj egy darabig csak állta a gyönyört, de aztán — békés természetű,

szép életü ember lévén — elszökött hazulról s beállított a rendőrségre, mondván:

— Adjanak kéröm szállást, mert mögösz az asszony!

Miután azonban a toronyalja eddig még nincs »kukli prédikációk« által elűzött férjek menedékhelyül berendezve, eligazították a magyart a torony alól, ki búsan ballagott hazafelé s egyre azon morfondirozott, hogy:

— Mögösz az asszony, tisztára mögösz!

— **(Talált gyermek.)** Tegnap este úgy tíz óra tájban a rendőrség a kálvária-utcán egy 5—6 éves kis fiút talált, ki pityeregve ült az utcán. A kis fiú csak annyit tudott mondani, hogy Palinak hívják s hogy szülei a városhan laknak. Miután a kis gyermeket a Kálvária-utcán senki sem ismerte, behozták a rendőrségre s most keresik a szüleit.

— **(Megtébolyodott törvényszéki aljegyző.)** Annak az örökség utáni hajszának, mely a közel múltban elhunyt kadarkuti nábob, Nagy Márton halála folytán az örökösök közt támadt, megvan már a maga áldozata. Mint értesülünk, Hunyadi József, törvényszéki aljegyző — ki Finkay Pál h. vizsgálóbíró mellé, a kadarkuti Nagy-féle vizsgálat tartama alatt, mint jegyző volt kirendelve — ma reggel megtébolyodott. A szerencsétlen alig huszonöt éves fiatalemberen már tegnap mutatkoztak a téboly előjelei. Egész napon át izgatottan járt-kelt s mindenkinek azt panaszkolta, hogy őt üldözik. Városszerte beszélték tegnap ezt a megrendítő esetet, mely sajnos, ma megerbsítést nyert. Hunyadi Józsefet tegnap orvosilag megvizsgáltatták, de az orvos pusztán nagyobbfoku idegességet konstátált, mely ellen jeges borogatást és feltét-

len nyugalmat rendelt azon reményben, hogy a beteg állapota mára javulni fog. Hunyadi — kit üldözési mániája nem engedett nyugodni — az éjjel házon kívül töltötte, minek következtében állapota snlyosbodott. A fiatal törvényszéki aljegyző ma délelőtt felment hivatalába s rövid ottlét után Zsolnay György főügyési helyettes szobájába nyitott be e szavakkal:

— Én kérem üldözési mániában szenvedek!

A főügyész meglepetten tekintett az egyébként egészséges fiatal emberre, ki látva, hogy Zsolnay kételkedik, hozzátette:

— Azzal vádolnak, hogy valami hivatalos titkot árultam el. A rendőrség és csendőrség már reggel hat óra óta a lakásomon van. Le akarnak tartóztatni!

Nagy nehézségekkel járt, míg a helyettes főügyész képes volt a tébolyodott embert lecsendesíteni és reá birni arra, hogy hazamenjen.

A nap folyamán Hunyadi még folyton járkált s mindenkit megfogott az utcán s a járók kelökkel jegyzőkönyvet akart felvételni.

Ma délután az ügyeletes rendőrbiztos, Trisler Aladár fent járt a vizsgálóbírónál, mint Hunyadi főnökénél, hogy a szükséges intézkedéseket a betegnek kórházba szállítása iránt megtegyék. Hunyadiat mindenki magába zárkózott, csendes, de rendkívüli módon ambiciózus embernek ismerte. A legutóbbi időben bírói vizsgára készült s mig nappal lankadhatlan szorgalommal végezte hivatalos kötelességeit, éjjeleit tanulásra fordította. Ehhez az idegfeszítő életmódhoz járult még az a nagy munka is, melyet Hunyadi az utóbbi napokban a kadarkuti vizsgálat alkalmával teljesített, ahol szintén éjjel-nappal szakadatlanul folyt a munka. Mint mondják, Hunyadi József néhány évvel ezelőtt már egyizben szenvedett a té-

bolyhoz hasonló nagyfoku idegességben. Mint értesülünk, Hunyadi Józsefet ma este fogják a kórházba szállítani.

— **(Hirtelen halál.)** Hirtelen halállal mult ki Mohácson folyó hó 7-én özvegy Klombauer Istvánné. Még aznap este résztvett a bajai képezdészeknek az Iparosok Olvasókörében tartott multságán, a melyről is még a legjobb egészségben távozott Rozsnyay Béla csendőrhadnagy és neje társaságában. A hadnagy lakásánál elváltak egymástól s Klombauernek maga ment tovább. Dr. Koncz Adolf ügyvéd házában azonban összeesett s talán reggelig ott marad, ha egy arra haladó vasúti kalauz észre nem veszi, ki nyomban segítségére ment s összehívta a környékelieket is, de ekkor már nem élt. Bizonyára szivszélhűdés okozhatta halálát. Boldogult férjét is az utcán érte el a halál. A részvét a meghalt iránt általános.

— **(Katonai felülvizsgálat.)** Br. Fejérváry Imre főispán elnöklete alatt az állandó katonai felülvizsgáló bizottság ma reggel 9 órakor a vármegyeház közgyűlési termében ülést tartott. Felülvizsgálatra összesen tizenhat egyén jelentkezett. Ezek közül öt a szülők keresetképtelensége, tizenegy pedig betegség és testi fogyatkozás miatt. A szülők keresetképtelensége miatt jelentkezettek közül hármat a bizottság felmentett a katonai szolgálat alól, kettőt pedig bent tartottak katonának. A betegség miatt jelentkezett tizenegy egyén közül kilencet alkalmasnak találtak a katonai szolgálatra, kettőt pedig felmentettek.

— **(Visszalopott pénz.)** Cakó Sándor méntelepi katonát Laskón a napokban az a kellemetlen meglepetés érte, hogy a ládáját

Ezalatt Alice az Oakley Hall magas, tágas étkező termében ült mostoha apjának s annak barátjának, Adamsnak társaságában. Mielőtt az asztalnál a gazdasszonyi helyet elfoglalta volna, gondosan kiöltözködött, egy kis utazótáskát a legszükségesebb dolgokkal telerakott s ezt, ugyszintén kalapját és köpenyét az előszoba egy elrejtett zúgába tette.

Az evés alatt mindakét ur meglehetősen hallgatag volt; Arthur John könyökét az asztalra rakta s Alice-re kedveskedő pillantást vetve, így szólt:

— Te talán sejtetted a szerencsét, a mely ennek az urnak részéről vár rád? Ugy hiszem legalább, egyszer már szóltam neked róla. A hosszú himezés-hámozás nincs kedvemre s ezért szeretném, ha ezt az ügyet még ma rendbe hoznánk. Ön is ugy akarja, Adams?

— Persze, persze, — bölintott amaz rá gondolkodóan.

— No hát — folytatta Arthur — abban a föltevésben, hogy te barátom ajánlatát elfogadod —

— Ohó, ne oly gyorsan! — vágott a szavába Alice. Adams ur még semminemű ajánlatot nem tett nekem és másnak közvetítését nem fogadom el.

— Igaza van, — hagyta rá Adams. Azután érdekes mosolylyal a fiatal lány felé fordult s meglehetősen zavardottsággal így kezdte:

— Hm, hát látja, Alice kisasszony, én nagyon örülök, ha ön, — hm, izé s ha ön engem kezével megörvendeztetne. Igazán mondom, nagyon!

— Az ön ajánlata mindenesetre nagyon hizelgő rám nézve, — felelt Alice gunyosan — csak attól félek, Adams ur, hogy ön — egy kissé drágán vesz meg engem. Azután

— Ezzel ne törődj — vágott közbe gyorsan Alice. — Én már többet tudok, mint te sejtetted; tudom, hogy mostoha apám azért gyűlöl engem, mert anyám ugy rendelkezett vagyona felől, hogy mostoha apám nem tehet azzal semmit. És halála után minden engem illet.

— Ki mondta ezt neked? kérdezte a meglepett Hagar.

— Senki. Én megtudtam. Persze, ő ugy szeretné, ha én halnék meg, de ezt a szivességet nem teszem meg neki. Most hát annak a kiállhatatlan Adamsnak pár ezer dollárért eladott, hasonló összegre van kilátása, ha én ifjan halok meg. Mondjam el, hogy honnét tudom ezt?

Az öreg asszony némán bölintott s Alice elmondta, mint lett akaratlanul hallgatója Arthur és Adams beszélgetésének. Azután ujra fakgatni kezdte dajkáját, hogy mondja el anyja élettörténetét. Végre azután Hagar engedett.

Röviden ez volt a foglalatja annak, a mit elmondott.

Alice Harcourt, a kit szülei halála után egy nőtlen nagybátyja adoptált, meghasonlott ezzel, mert a szivét egy ifju embernek, Perth Lionelnek adta. Perth Lionel szorgalmas, értelmes fiatal ember volt, de teljesen va-gyontalan.

Eleinte jogot hallgatott. Később azonban föl hagyott ezzel s detektív lett, mert ehhez a hivatáshoz nemcsak nagy hajlandósága, de különös képessége is volt. Bonyolult bűnesetek ügyes, szakavatott nyomozásával csakhamar nagy hivatottságot, elismerést szerzett, úgy, hogy rövid idő mulva érkezettnek látta az időt, hogy Marcourt Alicet nőül vegye.

De csak két évig tartott fiatal boldogsága. Egy veszedelmes gyilkos letartóztatása alkalmával orvul lelőtték.

feltörve találta s abból húsz forintja hiányzott. Kárát fel is jelentette a hatóságnál s azt a gyanuját fejezte ki, hogy a pénzt nem lophatta el más, csak vele lakó katonapajtása, mert másnak tudomása sem volt arról, hogy neki pénze van. S előadta azt is, hogy ez a lakótársa ígérte neki, hogy megfizeti a kárát, csak ne jelentse fel az esetet. És csakugyan, mire visszatért a feljelentést végző utjáról, a húsz forintot visszatéve ládjában találta. A gyanuba vett bajtárs azonban tagadja, hogy ő követte volna el a lopást és lopta volna vissza a pénzt ismét a ládába s azt mondta, hogy csak azért ígérte, hogy a kárt megfizeti, nehogy baj legyen a dologból. Most a vizsgálat feladata az ügyben a való tényállást bebizonyítani.

— **(Megvert asszony.)** Páprádon véres vége lett két szomszédasszony folytonos pörlekedésének. *Bonyár* Józsefné ugyanis a napokban összeveszett *Vörös* Samunéval, ki nek az ura is beleszólt a pörpatvarba s a dolog vége az lett, hogy *Vörös* Samu *Bonyár*-nét véresre verte. A megvert asszony feljelentette az esetet a bíróságnál, hol most folyik a vizsgálat.

— **(A szem védeése.)** Nyarankint, a mikor különösen a nagy városban mindenféle építkeznek, könnyen megesik, hogy a járókelő szemébe egy kis méz csöppen. Ennek a megelőzése végett ugyan legjobb kikerülni az építkezések helyét, de ha már megesik, hogy mézdarabka jut a szembe és ott erős fájdalmat okoz, akkor ajánlatos a fájdalom csilla-

pitására a hideg cukros víz. A cukros vízzel kimossuk a szemünket, ami hűsítőleg hat rá. A tiszta vízzel való mosás ilyenkor csak növelné a fájdalmat.

— **(Megkövezett polgár.)** Kiss Kovács János patacsi lakos panaszt emelt a községi előjáróságnál, hogy tegnap este amint hazafelé igyekezett *Kovács* János bakocai, *Józsa* András és *Tóth* György patacsi lakosok őt megtámadták és utszéli köveket ragadva, közáport zuditottak rá. Kiss Kovács János *Csizmadia* József házába menekült a támadók elől, kik *Csizmadia* Józsefnek a kapuját betörték és követelték, hogy adják ki nekik *Kovács*ot. Erre *Csizmadia* egyik béres gyereket elküldte a csendőrökért, kik a támadókat még ott érték és letartóztatták. Hogy mi vitte őket a támadásra, azt a megindított vizsgálat lesz hivatva kideríteni.

— **(Elkötött ló.)** *Menyhért* János szabolcsi lakos istállójából, eddig ismeretlen tettesek, egy pejkancaát elkötöttek. A tetteseket nyomozzák.

— **(Talált járlatlevelek.)** Szökéden a napokban az országuton három járlatlevelet találtak. Az egyik egy másfél éves tinóról, a másik kettő pedig lovakról szól. Hogy a járlatleveket úgy vesztette-e el valaki, vagy pedig valami ludas ember szándékosan dobta el őket, azt nem tudni. Eddig a járlatlevelekért még senki sem jelentkezett.

— **(Az anyós, meg a vő.)** Annyit írtunk az anyósok és vők közötti háborusko-

dásokról, hogy szinte lehetetlen már erről a témáról újat írni. Az alábbi esettel is csak azért gazdagítjuk a napi hírek krónikáját, mert a közelünkben történt. Közönséges ez is, mint a többi. *Szoleitner* Józsefné málomi lakosnő az anyós, ki *Istókovits* Imre nevű vejével összeveszett. A szóváltásból tettelegesség lett, miközben a feldühödt vő úgy megrugta az anyósát, hogy az most a felvétetett orvosi látlet alapján könnyű testi sértés miatt panaszt emelt veje ellen a bíróságnál.

— **(Fatolvajok.)** *Jenőfi* Ignác pécsi lakos panaszt emelt ma délelőtt a rendőrségnél, hogy *Péter*-utcai lakásának faskamrájából eddig ismeretlen tettesek nagyobb mennyiségű fát loptak. A tetteseket most keresik.

— **(Mikor Ámor nevet.)** Az elmúlt éjjel a rendőrorjárat az alsó sétateren elcsipett egy fiatal leányt, ki egyedül barangolt a bokrok között. Miután a rendőrök felszólítására a leány felvilágosítást nem adott, hogy miért sétál éjnek idején, behozták a torony alá. Ott aztán kihallgatása közben szörnyen pirulva vallotta be a bűnét s miközben elfogultan játszadozott köténye csücskével, sugva mondta az ügyeletes rendőrbiztosnak:

— Randebun vótam!

S miután a »randebu« ilyen balul ütött ki, némely jótanácsokkal ellátva utnak eresztették ma reggel a leányzót.

— **(A Zsolnay-gyári tűzoltók nyári mulatsága.)** A Zsolnay-gyári önkéntes tűzoltó testület jövő július hó 16-án az üszöghi erdőben nagyszabásu erdei ünne-

Lionel egy legénykori barátja, *Arthur John*, egy ügyvéd iruoka elvette a fiatal özvegyet és gyermekét, de csak tiszta önérdékből. *Arthur John* ugyanis megtudta, hogy *Alice* anélkül, hogy tudná, nagybátyja tekintélyes vagyonának egyedüli örököse lesz, ezért mindenben kedvére törekedett *Alicenek* s a leányával szemben, szinleg viseltetett nyájassága által csakugyan megnyerte a fiatal asszony rokonszenvét. Kevéssel aztán, hogy *Arthurnak* neje lett, meghalt nagybátyja, a mi által hirtelen jólétbe kerültek. *Arthur John*, a ki elérte célját, most már levetette álarcát s csakhamar kimutatta rideg, zsarnoki természetét, kimondotta, hogy szerelme csak önző tettetés volt. Még a kis *Alice* iránt is napról-napra barátságatlanabb, durvább lett, elannyira, hogy az aggódó anya, a kislány jövőjét féltve, ennek javára végrendeletet tett. A végrendeletéről azonban férje nem tudott semmit. A keserűség és a bánkódás aláásták az egészségét. Mégis egész váratlanul, hirtelen halt meg. Azt mondták, hogy szívszélhűdés érte.

Arthur John-nak roppant nagy volt a csalódása, a mikor látta, hogy a vagyon korlátlan tulajdonától a neje megfosztotta. Ettől a perctől kezdve gyűlölni kezdte mostoha leányát, a kit legjobban szeretett volna eltenni az utból.

— Édes anyád — fejezte be *Hagar* elbeszélését — halála előtt kis csomagot adott át nekem a te számodra; azt mondta, hogy akkor adjam oda, ha mostoha apád nagyon rosszul bánik el veled.

— Most hát jogom van, jogom van hozzá — szólt *Alice*. — Add ide.

Ellenmondás, vonakodás nélkül hozta elő *Hagar* a

féltve őrzött tárgyat. Az elhunytnek naplója volt, a melyből visszatükrözött egy agyonra kintzett sziv mártíromsága. *Alice* mohon, izgatottan olvasta s mikor szemét újra *Hagarra* vetette, azok könyekkel teltek meg.

— Látom, érzem anyám szavaiból, — mondta elfuló szavakkal — mennyit kellett szegénynek szenvedni s mennyire félt mostoha apámtól. Mivel az örökségére várt, mindent megtett, hogy csak az életét megrövidítse; utoljára szinte a gyilkosa lett!

Hagar csendesen bólintott, mintha ő ugyanezt hinné.

— Igen, kapzsiságból megölte anyámat — folytatta *Alice* növekvő indulattal — és kapzsiságból akar engem is eladni. De az ő aljassága nem marad bűnhődés nélkül! Boszut akarok. Ha ő anyámat a halálba üldözte, én is üldözni, kergetni fogom őt. A mint anyámnak szenvednie kellett, viselje ő is a pokol minden kínjait! Most elme-gyek, *Hagar*, de az én kedvemért jól ügyelj reá. Most Isten veled! Nem sok idő múlva hallani fogsz rólam.

Az öreg asszony arcára hirtelen csókot nyomott s a másik pillanatban már eltűnt.

Körülfontva.

Davis Lucian pontosan, a megbeszélte időben megjelent a tölgyfa alatt. Türelmetlenül várta kedvesének megjelenését. De csak hiába várt: *Alice* nem jött. Csendesen mérgeződött, aztán letért a vasuti állomás felé vezető uton. Roppantul bántotta, hogy a »kis parasztleány« — így mondta magában — fel tudta ültetni; annyival inkább, mert most már leküzdhetetlen, forró vágya volt, hogy ezt az ifju, üde szépséget a magáénak mondhassa.

pélyt rendez, amely alkalommal a rendezőség minden lehető elkövet a közönség szórakoztatására. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepélyt július hó 23-án tartják meg.

— **(Négyen egy ellen.)** *Maticsánecz* József drávaszabolcsi lakos bement Siklósra s ott egy pohár bor mellett üldögélve, pihente ki az ut fáradalmait. Ugyanekkor azonban bevetődött a korcsmába négy ember, a ki régi haragosa volt s mikor meglátták, botokkal köszöntötték rá a jónapot. Négyen alaposan helybenhagyták aztán s csak véresen tudott előlük megmenekülni. A boszuálló embereket feljelentette a bíróságnál, ott keresve elégtételt megveretéseért.

— **(Ne bizd a hájat . . .)** Ezt az erős igazságot hirdető közmondást elfelejtette *Király* János, mohácszigeti lakos, ki ha eltávozott hazulról, lakása őrizetét mindig egyik szomszédasszonyára bízta. Mikor azonban legutóbb egy ily alkalommal haza tért, feltörve találta a szekrényét s abban hült helye volt negyven forint összerakosgatott pénzének. A meglopott ember a szomszédasszonyra gyanuszkodott, kit fel is jelentett a hatóságnál és itt a szomszédasszonynak tízéves kanászgyereke beismerte a lopást, hogy ő vitte el a négy darab tizest, de féltében szétszakgatta és beledobta a vízbe. Azonban a fiu később visszavonta ezt a vallomását és elmondta, hogy az asszony tanította be arra, ő pedig színét se látta a pénznek. Így hát a szomszédasszony maradt a bajban s most a bíróságtól várja büntetését.

— **(A hadsereg új fegyvere.)** Ez egyszer nem új puskák és új ágyuk beszerzésén töri a fejét az osztrák és magyar közös hadsereg legfelsőbb vezetősége, hanem azzal a tervvel foglalkozik, hogy alabárdal fogja felszerelni a katonaságot. Egyelőre csak az ulánusok kapnak alabárdot, aztán az egész lovasságot ellátják vele, végül a gyalogságnál is behozzák ezt a régi ölőszerszámot, a mely a német hadsereg minden fegyvernemében általános.

— **(A szellemi nagyság és a születés.)** Axenfeld professzor, a perugiai főiskola tanára, egy tanulmányában arra az eredményre jut, hogy a zseniális és tehetséges embereknek legalább három ötödrésze elsőszülött. A többi kiváló ember másod, vagy harmadszülött, vagy épen utolsók egy család sarjadékainak sorában. Olyan nagy férfiak, a kik ugyan ama törzs sarjadékainak sorozatában a középső helyre jutottak, igen nagy kivételek. Az elsőszülöttek között felsorolja Axenfeld professzor a következőket: Schopenhauer, Luther, Guizot, Dante, Rafael, Nagy Károly, Nagy Sándor, Confucius, Heine, Goethe, la Brujére, Campanella, Mahomed, d' Alembert, Schellei, Goldoni, Buckle, Buffon, Erasmus, Pestalozzi, Talleyrand, Milton, Byron, Leopardi, Molière, Carlyle, Rossini, Boerhaave, stb. Néhány másod és harmadszülött: Beethoven, Alfieri, Michel-Angelo, Rousseau, Cuvier, Pascal, Garibaldi, Savanarola, Plato, Shakespeare, Tasso, Montaigne, Turgot, Mazzini. Mint utolsók születtek a családban: Loyola (megelőzte öt bátyja és hét testvére), Franklin (szintén tizenharmadik), Schubert (tizenegyedik), Volta (hetedik). Azt mondja, hogy a kiválóság fiziológiai okokon alapszik s nem véletlenséggel, hanem természeti törvényekkel állunk szemben.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetel

1899. június 9. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = mm. 65.1 (emelkedő.)
Hőmérsék = 14.1 °C
 > maximuma: 21.2 °C
 > minimuma: 14.0 °C
 Párányomás: 6.7 mm.
 Relatív nedvesség: 57.
 Felhőzet: 4° Ci. Cu. St. N. W.
 Szélirány s erő: N. E. 3.
 Csapadék 24 órai: 0.6.
 Változatlan.

Dr. Csizser.

Törvénykezés.

§ **Betörte a bordáját.** Folyó évi március hó 12-én valami ünnepély volt Bezeden. Az ünnepi hangulatban *Gill* András, néhány társával elment abba a korcsmába, ahol *Podrunác* Gyókó is mulatott, nagyban rakta a táncot dudaszó mellett. De mint ez már ily ünnepélyes alkalmakkor szokás, *Gill* meg *Podrunác* csakhamar összevesztek egymással, s befejezésül kidobták a korcsmából *Podrunác*ot. *Gill* pedig tovább ivott társaival a háboru sikeres megoldására. Már jó későre járt az idő, mikor *Gill* hazafelé indult, mely utjában *Podrunác* háza előtt kellett elmennie, ahol a gazda már várta kapaszóval. *Gill* azonban észrevette a szándékolt támadást, s kicsavarva a kapát *Podrunác* kezéből, földre teperte, s a kapával három bordáját betörte. Ezért aztán a pécsi kir. törvényszék a megtartott végtárgyalás során megejtett bizonyítási eljárás után, *Gill* András-t a súlyos testi sértés büntetése miatt hét havi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen ugy a vádlott mint terhére a kir. ügyész felebbezést jelentettek be.

§ **Agyonszurta az apósát.** Még folyó év április hó 9-én, vasárnap történt, hogy *Sipos* Sámuel okorági lakos a falu korcsmájában berugott, s ebben az állapotában ment haza, amiért aztán a vele vadházasságban élő *Tolnai* Ágnes hatalmas szóradattal fogadta. *Sipos* azonban leintette az asszonyt, mondván, hogy betöri a fejét, ha kiabál, mire az asszony még nagyobb lármát csapott. A zajra bejött az asszony apja *Tolnai* Ferenc, ki a handabandázó *Sipost* lenyomta az ágyra. *Sipos* azonban, kit apósa alaposan meg talált markolni, könyörgött, hogy eresszék szabadon, csendesen fog viselkedni. Alig eresztette el *Tolnai* *Sipost*, ez felugrott, kést fogott, s azzal ment neki *Tolnainak*, ki ismét dulakodni kezdett vejével. Dulakodás közben, mindketten kiestek az udvarra, mikor *Sipos* hirtelen fölugrott s a késsel súlyos sebeket ejtett *Tolnainak*, úgy hogy az a szurások következtében ötödnappra meghalt. *Tolnai* Ferencné pedig, ki férje segítségére sietett, bal karján sebesítette meg. Így került *Sipos* Sámuel tegnap a szándékos emberölés és súlyos testi sértés büntetével vádolva a pécsi kir. törvényszék elé. A végtárgyalás folyamán *Sipos* bevallotta bűnét, s csupán azzal védekezett, hogy részeg volt. A tanak és az orvosi szakvélemény azonban azt igazolták, hogy a mondott napon *Sipos* ittas volt, de nem beszámíthatlan állapotban. A kir. törvényszék *Sipos* Sámuel-t három évi börtönre ítélte. A vádlott megnyugodott az ítéletben, védője azonban felebbezést jelentett be, valamint a kir. ügyész is.

§ **Elitelt tolvajok.** *Hup* István pécsi lakos Makár-utca 8. sz. alatti présházába, még múlt év május hó 26-án, két horvátországi ember; *Kelemen* Mihály és *Hegedüs* Lajos, éjnek idején betörték, s onnan egy lankaszter fegyvert, egy üveg pálinkát és egy üveg bort elloptak. Káros feljelentése folytán a csendőrség kinyomozta és letartóztatta a tolvajokat, akik ma kerültek a betöréses lopás büntetével vádoltnak a pécs kir. törvényszék elé. A vádlottak beismerték tettüket, a törvényszék azonban súlyosbító körülményül véve azt,

hogy *Hegedüs* Lajos és *Kelemen* Mihály a betöréses lopást megelőzőleg egy hónappal szabadultak ki Horvátországban a börtönből, vádlottakat 2—2 évi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

TÁVIRATOK.

— **Kormányválság Franciaországban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisi hírek szerint ott azt kolportálják, hogy a miniszterválság küszöbön van.

— **Ujra megnyilt klub.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisból írják, hogy a rendőrprefektura megengedte, hogy az automobil-klubot újra megnyissák.

— **Dreyfus ügye.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Demange* ügyvéd, *Dreyfus* védője, ugy nyilatkozott, hogy a haditörvényszék előtt való tárgyalása *Dreyfus* ügyének nem lesz meg augusztusnál előbb. A védő tehát a kamara ama határozata értelmében, hogy hadbírósi előnyomozás esetén a vádlott mellé védő rendelendő ki, *Dreyfus*-szal mindjárt megérkezése után érintkezésbe fog lépni.

— **A kiegyezés válsága.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bécsből írják, hogy valószínűleg holnap lesz a döntés a kiegyezés ügyében. Bécsben az a hír van, hogy a magyar képviselőházat hétfőre össze fogják hívni. Tegnap feltűnést keltett, hogy *Szell* Kálmán és *Thun* Leo miniszterelnökök együtt kocsikáztak végig Bécs utcáin.

Budapesten tegnap a szakminiszterek tanácskoztak, melyen résztvett *Horánszky* Nándor is. A szabadelvű klubban a miniszterek ujra visszavonultak *Horánszky*-val konferálni, míg *Tisza* Kálmánt feltűnően mellőzték, a miért *Tisza* duzzogva távozott.

Bécsből írják, hogy *Goluchovszky* külügyminiszter ma délelőtt jelentést tett a királynak arról, hogy a *kompromisszum létrejött.* A király délben másfél órai kihallgatáson fogadta *Szell* Kálmánt, ki aztán felkereste *Goluchovszky*-t. Délután *Szell* és *Thun* a külügyminiszteriumban tanácskoztak.

— **A Splényi-Engel ügy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Splényi* Ödön báró rendőrtanácsos bűnügyében mára voltak megidézve *Oláh* budapesti törvényszéki vizsgálóbíróhoz *Engel* Mihály és *Engel* Adolf bornagykereskedők; de délig csak *Engel* Mihály jelentkezett. A vizsgálóbíró legközelebb betérjeszti az aktákat a törvényszékhez, mely az ügyben hamarosan fog dönteni.

Budapesti börze.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. június 9.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:
Buza, májusra: —; októberre: 8.80. —
Tengeri: 4.62. — *Rozs*: 6.57. — *Zab*: 5.50.
 Az értéktőlzsdén az árak a következők: *Osztrák* hitelrészvény: 360.60. — *Magyar* hitelrészvény: 388.90 — *Államvasut*: 359.25.

Nyilt-tér.

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben, Alsó-Ausztria, az antirheumatikai és antiarthritikai vértisztító-thea fel-találójának. Vértisztító készvény és csuznál.

Kötelességemnek tartom a nyilvánosság előtt Wilhelm gyógyszerész urnak Neunkirchenben leg-bensőbb köszönetemet nyilvánítani azon szolgál-atért, melyet az ő vértisztító-theája fájdalmas kösz-vény-szenvedésemben tett. Másokat is, kik ezen szörnyű fájdalmakban szenvednek, ezen kitűnő theára figyelmessé teszek. Nem vagyok képes azon kinzó fájdalmakat, melyeket 3 éven át minden időváltozáskor tagjaimban szenvedtem leírni, a melyekből sem orvosság, sem pedig a Bécs mel-letti Badenbeni kénfürdők használata által szaba-dulni nem tudtam. Álmatlanul hevertem éjjeken át az ágyamban, étvágyom szemlátomást fogyott, kinézésem mind rosszabbra fordult és az egész testerőm hanyatlott. A fentemlitett theának 4 heti használata után szenvedéseimtől nemcsak hogy megszabadultam és most sem szenvedek, habár már 6 hete theát nem iszom, hanem az egész tes-tem állapota is javult. Meg vagyok győződve, hogy mindenki, ki hasonló szenvedésekben ezen thea használatához fordul, szintén áldani fogja ezen thea fel-találóját, Wilhelm Ferencz urat.

Kitűnő tisztelettel
Butschin-Streitfeld grófné,
alezredes neje.

Kapható: minden gyógyszerésztárban.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENCZ
TAISZ JÓZSEF
kiadó.

Legszebb kirándulási hely! Pécs-Bányatelepen az 1000 éves gesztenyefához.

Van szerencsém a n. t. kiránduló közönségnek tudtára adni, hogy helyi-ségemben az idén is, ugy mint minden évben,

kellemes üdülő helyet talál.

Jó és izletes ételek, kitűnő italok pontos kiszolgálás mellett.
MINDEN VASÁR- és ÜNNEPNAPON ZENE.

Társaskocsik a Hétféjedelem vendéglőtől naponta délelőtt 11-től kezdve közlekednek oda és vissza a szükséglethez képest.

Számos látogatást kér

kiváló tisztelettel

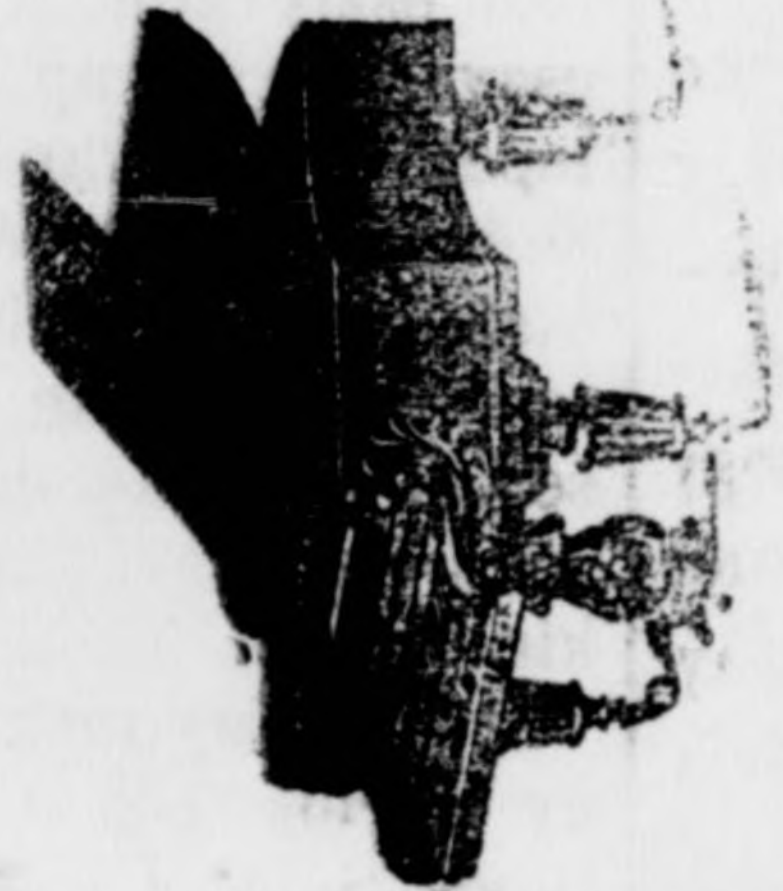
Gebhardt István vendéglős.

1874. óta fennálló
Zongora-, harmonium és piano-raktár

Goldstein J.

Pécsett, országot 56, (háltérrel szemben)

Legnagyobb választék

ongora vont hurokkal
ongora kereszt hurokkal
ongora öntött kerettel
ongora vashangolókkal
ongora kereszt hangfókkal
ongora viszhangszeleppel.

Elismerő oklevél Pécs 1888.

Zacherlin

Nem zacskóban.

Egyedül csak üvegekben valódi!

Ez valóban biztos és alapos segítség mindenféle rovarirtáshoz.

Pécsett kapható: Alt és Böhm. Angyal Lajos, Berecz Károly, Clemente Antal, Dobszay Antal, Eizer János, Gyimóthy Gyula, Herdlein Lajos, Hollósi Adolf, Kacskovits Géza, Geltech & Graef, Klobucsár M., Lang Herman és fia, Lehner János, Márkus Simon, Mautner Mór, Mitzky Mór, Molnár János, Obetko Zsigmond, Póth Gábor, Preindl Gyul., Özv. Reeh Vilmosné, Reinfeld A., Ifj. Rézbányai János, Schäffer Adolf, Schäffer Andor, Simon János, Spierl Vilmos, Spitzer Jakab, Spitzer R., Spitzer Sándor és fia, Wallerstein R. utóda, Weber Ferencz, Wertheimer Ch. Pécs-bányatelep: Gebhardt István, Gross L., Königstein M. Baranya-Szabolcs: Diamant Adolf, Pollák Gábor. Dombóvár: Burger Ede, Kacskovics Jenő, Pauncz Sámuel és testvére, Spitzer Imre. Mohács: Auber Nep. János, Bachrach Győző, Ehrenfeld Antal, Freund és társa, Prezlmayr A., Stranczinger Gyula, Toldy Ignác. Német-Bóly: Kann Lipót. Szent-Lőrincz: Engel Vilmos, Gebauer Tivadár. Villány: Gyimóthy Jákó, Weingoldner Rudolf. Vörösmart: Thury Dénes.

